

De ark en het verzoendeksel

Exodus 25:10-22

Inleiding

De ark van het verbond en het verzoendeksel waren twee verschillende voorwerpen, die samen één geheel vormden. De beschrijving ervan wordt afzonderlijk gegeven. Wij moeten de volgorde aanhouden die de Schrift ervan geeft: 'Ook moeten zij een ark van acaciahout maken; zijn lengte moet tweeënhalve el zijn, zijn breedte anderhalve el en zijn hoogte anderhalve el. U moet hem met zuiver goud overtrekken; vanbinnen en vanbuiten moet u hem overtrekken en er aan de bovenkant een gouden rand omheen maken.

Dan moet u er vier gouden ringen voor gieten en *die* aan zijn vier voetstukken bevestigen, namelijk twee ringen aan de ene kant ervan en twee ringen aan de andere kant ervan. Vervolgens moet u draagbomen van acaciahout maken en die overtrekken met goud. Dan moet u de draagbomen door de ringen steken aan weerskanten van de ark, om de ark daarmee te dragen. De draagbomen moeten in de ringen van de ark blijven, ze mogen er niet uitgetrokken worden.

Vervolgens moet u in de ark de getuigenis leggen, die Ik u geven zal. Dan moet u een verzoendeksel van zuiver goud maken, zijn lengte tweeënhalve el en zijn breedte anderhalve el. Vervolgens moet u twee cherubs van goud maken, als gedreven werk moet u ze maken, aan de beide uiteinden van het verzoendeksel. Maak één cherub aan het uiteinde aan de ene *kant*, en één cherub aan het uiteinde aan de andere *kant*; als één geheel met het verzoendeksel moet u de cherubs

maken, aan de beide uiteinden ervan. De cherubs moeten hun beide vleugels naar boven uitgespreid houden, terwijl ze met hun vleugels het verzoendeksel bedekken en hun gezichten naar elkaar toe *gericht zijn*; de gezichten van de cherubs moeten naar het verzoendeksel *gericht* zijn.

Vervolgens moet u het verzoendeksel op de ark leggen, en in de ark moet u de getuigenis leggen, die Ik u geven zal. Dan zal Ik u daar ontmoeten en van boven het verzoendeksel, van tussen de twee cherubs, die zich op de ark van de getuigenis zullen bevinden, zal Ik met u spreken over alles wat Ik u voor de Israëlieten gebieden zal' (Ex. 25:10-22).

De ark als beeld van Christus

De betekenis blijkt allereerst uit de materialen waarvan de ark was gemaakt. Ze was gemaakt van acaciahout en met goud overtrokken. De oude vertaling spreekt over sittimhout, een houtsoort die naar men zegt onvergankelijk was. Hoe het ook mag zijn, het is een beeld van de menselijke natuur; en als het waar is wat men zegt over dit hout dat het niet aan bederf onderhevig was, dan past het des te beter als beeld van de mensheid van onze Heere Jezus. Maar het goud is altijd een beeld van wat *goddelijk* is. De ark spreekt dus van de eenheid van de twee naturen in de Persoon van Christus. Hij is volmaakt God en volmaakt Mens: *'In het begin was het Woord; en het Woord was bij God; en het Woord was God (...). En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een Eniggeborene van een Vader) vol van genade en waarheid'* (Joh. 1:1,14). Hij was God en Mens, God geopenbaard in het vlees.

De inhoud van de ark is in dit opzicht ook leerrijk: *'Vervolgens moet u in de ark de getuigenis leggen, die Ik u geven zal'* (Ex. 25:16). Het gaat hier om de twee stenen tafels, waarop de tien geboden waren gegraveerd; zij werden door Mozes in de ark gelegd. Dat is de reden dat de ark dikwijls 'de ark van het verbond' werd genoemd, omdat ze de wetstafels bevatte waarop het verbond was gebaseerd (Num. 10:33; Deut. 31:26). Ze stellen ons Christus op een heel bijzondere wijze voor. Door de Geest zei Hij profetisch: *'Zie, Ik kom, in de boekrol is over Mij geschreven. Ik vind er vreugde in, Mijn God, om Uw welbehagen te doen; Uw wet draag Ik diep in Mijn binnenste'* (Ps. 40:8-9).

Daarom is de getuigenis, die in de ark werd gelegd, de uitdrukking van Gods wil zoals die verheerlijkt is door Christus. Hij is in de wereld gekomen als het Nageslacht van David naar het vlees, geboren onder de wet, waaraan Hij volmaakt heeft

voldaan. Het citaat uit Psalm 40, 'Uw wet draag Ik diep in Mijn binnenste', toont de volmaaktheid van Zijn gehoorzaamheid. God heeft in Hem, en in Hem alleen, volledig antwoord gekregen op alles wat Zijn heiligheid vereiste. Doordat Hij altijd deed wat de Vader aangenaam was, kon de Vader Zijn voldoening over Hem uitspreken en zeggen: *'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden'* (Matt. 3:17).

De ringen en de draagstokken bevatten ook een les voor ons (Ex. 25:12-15). De draagstokken werden door de ringen gestoken en dienden ertoe om de ark te dragen. Het volk van God was door de woestijn heen op weg naar de plaats die God voor de pelgrims had bereid. De tijd zou komen dat het de erfenis in bezit zou nemen. Dan zou de tempel worden gebouwd die beantwoordde aan de heerlijke luister van de Koning van Israël. De draagbomen, die in de woestijn niet uit de ringen van de ark mochten worden verwijderd, werden toen verder uitgeschoven (zie 2 Kron. 5:9 SV). Want nadat de pelgrimsreis ten einde was, had de troon van de God van Israël zijn rustplaats bereikt (Ps. 132:8). De draagstokken in de ringen spreken dus van Christus, Die Zijn volk vergezelt. Hij is Zelf bij ons in de omstandigheden van de woestijn. Het is Christus hier op aarde, Christus in al Zijn volmaaktheid als Mens, Christus Die God volkomen aan ons heeft geopenbaard: *'Niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon en hij aan wie de Zoon Hem wil openbaren'* (Matt. 11:27).

De troon van God op aarde

De ark en het verzoendeksel met de cherubs vormden samen de troon van God op aarde te midden van Israël. In de ark lag de wet, die getuigde van wat God van de mens eiste. Hier bovenop lag het verzoendeksel, dat samen met de cherubs de eigenlijke troon vormde. De cherubs stonden aan de uiteinden en waren onscheidbare onderdelen van de troon. God woonde tussen de cherubs. De cherubs waren de symbolen van de eigenschappen van God. Het gezag van God wordt gehandhaafd door alles wat Hij is. Daarom zien we in het hele Oude Testament hoe Zijn troon de rechterlijke macht uitoefende. Vanaf het ogenblik dat God te doen heeft gehad met zondaars hield Zijn troon deze rechterlijke aanblik. Wij zien God op Zijn troon van gerechtigheid tussen de cherubs.

Men zou zich kunnen afvragen waarom Israël, dat voortdurend de wet heeft gebroken, niet direct is vernietigd. Wij vinden het antwoord – vooruitlopend op de waarheid van het verzoendeksel – in de houding van de cherubs. Als uitvoerders van Gods rechterlijke macht moesten zij de straf uitoefenen die de overtreder

verdiende. Maar hun aangezichten waren naar het *verzoendeksel* gericht en naar elkaar (Ex. 25:20). Zij zagen dus het bloed, dat jaarlijks op het verzoendeksel werd gesprendeld op de Grote Verzoendag (Lev. 16). Hierdoor werd aan Gods rechten voldaan en kon Hij gunstig gezind zijn ten opzichte van de schuldigen. Als dit niet zo zou zijn geweest, had God in gerechtigheid moeten handelen en het volk moeten vernietigen.

Van boven het verzoendeksel, tussen de beide cherubs, sprak God met *Mozes* (Ex. 25:22). De plaats waar God het *volk* ontmoette was bij de deur van de tent van ontmoeting (Ex. 29:42-43). Alleen Mozes – en bij wijze van uitzondering ook de hogepriester op de Grote Verzoendag – genoot het voorrecht God te ontmoeten bij de ark en de mededelingen te horen, die God gaf vanaf het verzoendeksel. In genade werd Mozes als middelaar erkend. Alle gelovigen van de genadetijd genieten nu echter dit voorrecht, en dat alleen op grond van het volbrachte verlossingswerk. Dat was niet zo in de tijd van Israël onder de wet, toen alleen Mozes de vrijheid had het heilige der heiligen te betreden. Daar sprak God met hem en gaf hem Zijn bevelen, om de kinderen van Israël te leiden (Num. 9:8-9). Daar alleen kan de stem van God worden gehoord. Zijn gedachten worden daar bekend. Ieder die wil groeien in de kennis van Zijn wil moet zich in de binnenkamer terugtrekken om met God alleen te zijn.

Het vervoer van de ark

In het boek Numeri vinden wij richtlijnen voor het vervoer van de ark door de woestijn: *‘Bij het opbreken van het kamp moeten Aäron en zijn zonen komen en het voorhangsel ter afscherming losmaken, en daarmee moeten ze de ark van de getuigenis bedekken. Zij moeten er een deken van zeekoeienhuid overheen leggen, en daarover een geheel blauwpurperen kleed uitspreiden en zijn draagbomen aanbrengen’* (Num. 4:5-6). Het voorhangsel is een beeld van de mensheid van Christus, het spreekt van Zijn vlees (Hebr. 10:20). Wij zien hier dus in de eerste plaats de ark, d.i. Christus verborgen onder de bedekking van Zijn mensheid.

Daarna volgde de bedekking van zeekoeienhuid, die een beeld is van heilige waakzaamheid en bewaring voor het kwaad (vgl. Ps. 17:4-5). Daarna kwam het buitenste kleed van blauwpurper, of hemelsblauw. Christus bewaarde Zijn volkomenheid, gescheiden van alle kwaad, maar men zag Hem steeds als de *hemelse* Mens. Wij zien Christus in Zijn pelgrimsleven hier op aarde altijd gekenmerkt door wat hemels is. Laten wij Hem dus steeds in het oog houden: *‘Wie*

zegt dat hij in Hem blijft, behoort ook zelf zó te wandelen als Hij gewandeld heeft' (1 Joh. 2:6).

Het verzoendeksel

Het verzoendeksel, dat één geheel vormde met de ark, was een heel belangrijk voorwerp. Laten we het even apart bezien. Het lag bovenop de ark (Ex. 25:21). Het bevond zich dus in het heilige der heiligen, de plaats van bijzondere openbaringen van Godswege, zoals wij al hebben gezien. De ark was de grondslag, het fundament van Gods troon, en Hij woonde tussen de cherubs. Het verzoendeksel verschildte van de ark, want het was van *goud* gemaakt: van louter goud, uit één stuk met de cherubs aan beide uiteinden. Het goud spreekt van wat goddelijk is, van de goddelijke gerechtigheid die in Christus te vinden was. Als we het bekijken in verbinding met de getuigenis, die in de ark lag, dan zien wij hierin een beeld van Christus als de volmaakte Mens, Die voldeed aan alle eisen van Gods gerechtigheid. De tafels van de wet spreken van de gerechtigheid die in het binnenste van Christus was (Ps. 40:9).

Het verzoendeksel is dus op een heel bijzondere wijze een beeld van Christus. De apostel Paulus gebruikt de term 'genadetroon' (Gr. hilastèrion) voor Christus, als hij zegt dat wij om niet gerechtvaardigd worden door Gods genade, 'door de verlossing die in Christus Jezus is'. Hem heeft God gesteld tot een *genadetroon* door het geloof, in Zijn bloed (Rom. 3:24-25). Het is dezelfde uitdrukking die in Hebreeën 9:5 wordt gebruikt voor het verzoendeksel. Dit begrijpen we wel, als we denken aan het werk van de hogepriester op de Grote Verzoendag. Nadat hij reukwerk had geofferd voor het aangezicht van de Heere, zodat de wolk van het reukwerk het verzoendeksel bedekte, moest hij *'een deel van het bloed van de stier nemen en dat met zijn vinger sprenkelen op het verzoendeksel, aan de voorzijde; en vóór het verzoendeksel zal hij zevenmaal dat bloed met zijn vinger sprenkelen'* (Lev. 16:14). Twee vragen zullen de betekenis van deze daad verduidelijken:

1. Waarom werd het bloed op en vóór het verzoendeksel gesprenkeld?

Het was om verzoening te doen voor de zonden van het volk. Als zondaars konden de Israëlieten niet verschijnen in de tegenwoordigheid van een heilig God. Het bloed werd dus naar Gods bevel binnengebracht en gesprenkeld op de wijze zoals beschreven. Ten eerste op het verzoendeksel om verzoening te doen voor de zonden van het volk, en ten tweede vóór het verzoendeksel maar liefst zevenmaal. Zodat de priester als hij naar binnen ging, een volmaakt getuigenis zou vinden van de kracht van het verzoeningswerk. Eén enkele keer was voor het oog van God

voldoende, maar Zijn genade was zo rijk dat het bloed *zeven* keer werd gesprenkeld tot volmaakte zekerheid voor het oog en het hart van de mens die tot Hem naderde.

2. Wat volbracht het bloed?

Het bloed volbracht de verzoening voor het volk op een manier die voldeed aan al Gods heilige rechten. Dit is ook heel belangrijk, als wij aan het bloed van Christus denken. Hij heeft God volmaakt verheerlijkt in alles wat Hij is. Hij heeft God tot in eeuwigheid verheerlijkt in de kwestie van de zonde. God was eerst tégen ons vanwege de zonde, maar Hij is nu *vóór* ons krachtens het bloed! Het verzoendeksel spreekt in de eerste plaats van *Christus*. Johannes zegt in zijn eerste brief: '*Hij is het zoenoffer voor onze zonden en niet voor onze [zonden] alleen, maar ook voor de hele wereld*' (1 Joh. 2:2). De zonden van de gelovigen zijn voor eeuwig weggedaan. De waarde van de verzoening is zo groot, dat God nu in gerechtigheid en in genade het evangelie kan laten verkondigen in de wereld en zondaars kan smeken zich met Hem te laten verzoenen (2 Kor. 5:20).

Christus werd dus afgebeeld door het verzoendeksel. De les is dat wij alleen *door Hem* kunnen naderen tot God, zoals de priester in de woestijn alleen tot God kon komen dankzij het verzoendeksel – en niet zonder bloed. Ieder die door Christus tot God nadert, zal een volmaakt getuigenis vinden dat in Gods tegenwoordigheid gegeven wordt ten aanzien van de waarde van Zijn verzoeningswerk. Maar laten we er goed over nadenken. Alleen *door het bloed* hebben wij de toegang tot God. Christus wordt ons voorgesteld als de genadetroon, door het geloof in Zijn bloed. Als men gelooft in de waarde van Zijn bloed volgens het getuigenis dat God ervan heeft gegeven, kan men vrijmoedig naderen. Zonder twijfel, in volle zekerheid, in diep vertrouwen dat de weg is geopend. De grootste zondaar, de geringste heilige, kan komen in de tegenwoordigheid van God Zelf. '*Maar Christus, gekomen als Hogepriester van de toekomstige goederen, door de grotere en volmaktere tabernakel, niet met handen gemaakt, (dat is niet van deze schepping), ook niet met het bloed van bokken en kalveren, maar met Zijn eigen bloed, is eens voor altijd ingegaan in het heiligdom, en heeft een eeuwige verlossing verworven*' (Hebr. 9:11-12).

De cherubs maakten deel uit van het verzoendeksel; zoals gezegd spreken ze van Gods eigenschappen, en als zodanig van de rechterlijke macht. Nu God verheerlijkt is door het bloed dat op het verzoendeksel is gesprenkeld, zijn al Zijn eigenschappen verheerlijkt. God is nu *vóór* de gelovigen. Op het kruis hebben genade en waarheid elkaar ontmoet. Gerechtigheid en vrede hebben daar elkaar gekust. Aan al Gods eisen is voldaan. De cherubs zelf pleiten ervoor dat

barmhartigheid wordt bewezen aan hen die naderen, terwijl degenen die naderen kunnen vertrouwen op de waarde van het bloed. Wat een heerlijke waarheid! Alles wat God is in Zijn wezen, is tegengesteld aan de zonde. Maar nu is Hij in alles wat Hij is, vóór de gelovige. Het bloed op het verzoendeksel heeft deze heerlijke verandering bewerkt.
